Onderwerp: ABP's investeringen in fossiele industrie

Utrecht, 3 maart 2021

Geachte gedeputeerde,

Om klimaatverandering tegen te gaan, is een buitengewoon snelle overgang naar een koolstofarme samenleving nodig. Waar gemeenteambtenaren en provincieambtenaren hard werken aan het behalen van de klimaatneutrale samenleving, investeert hun eigen pensioenfonds ABP hun geld in de grootste oorzaak van de klimaatcrisis: de fossiele industrie - waaronder nog steeds in kolenmijnen, schaliegas en teerzanden. De veranderingen bij ABP gaan langzaam, té langzaam als we de doelen van Parijs willen halen om de temperatuurstijging tot 1,5 graden te beperken. **We doen daarom een beroep op u om er bij ABP op aan te dringen om te stoppen met fossiele investeringen.**

ABP zegt deze aandelen in vervuilende bedrijven te willen behouden, omdat het door middel van een *engagement-beleid* invloed kan uitoefenen op de fossiele industrie. Toch laat het pensioenfonds het afweten op momenten dat het werkelijk aan engagement kan doen. **Uit recent onderzoek van Fossielvrij NL blijkt dat ABP tegen 78% van de resoluties stemt waarin een kolen-, olie- of gasbedrijf wordt opgeroepen om doelstellingen in lijn met het Parijs-Akkoord te stellen.**[1] Bij alle klimaatresoluties bij fossiele bedrijven stemt ABP 55 % van de gevallen tegen. Zo stemt ABP tegen de resoluties die Follow This indient bij Shell, in tegenstelling tot veel andere Nederlandse pensioenfondsen.[2]

Uit de gegevens van de IEA blijkt dat in 2019 99,2% van de uitgaven van olie- en gasbedrijven naar investeringen in fossiele brandstoffen gaat, en slechts 0,8% naar hernieuwbare energie, biomassa en CCS.[3] Het is evident dat we met dergelijke inzet 'Parijs' niet gaan halen. Door als pensioenfonds te blijven investeren in fossiele bedrijven, legitimeert het deze werkwijze van fossiele bedrijven. **Door te divesteren kan ABP - als grootste pensioenfonds van Europa - daarentegen een krachtig signaal afgeven.** Een fossiel bedrijf heeft een *social license to operate* nodig om effectief te kunnen opereren. Er is een grote maatschappelijke en culturele verandering nodig om een forse afname in fossiele productie te bewerkstelligen. Hiervoor zijn nieuwe wetten en een nieuwe economie nodig, en dat vereist voldoende draagvlak. Door als pensioenfonds van de publieke sector grenzen aan te geven en te divesteren uit fossiele bedrijven wordt de *social license* van de fossiele industrie ingetrokken en zo bijgedragen aan de noodzakelijke transitie.

Daarnaast verkleint *divestment* de financiële ruimte van de fossiele industrie. Nieuwe fossiele projecten worden voor het grootste deel gefinancierd door leningen van banken en obligaties. Als het moeilijker of duurder wordt voor bedrijven om leningen te krijgen, komt hun

[1] Zie: Aanjager of Obstakel. Een analyse van ABP's rol in de energietransitie, Fossielvrij NL, 2020: https://gofossilfree.org/nl/abp-aanjager-of-obstakel-in-de-energietransitie/
[2] Zie: Stemgedrag vermogenbeheerders bij resoluties Follow This, 2020: https://tinyurl.com/y39a2yvx
[3] International Energy Agency, The Oil and Gas Industry in Energy Transitions, January 2020, https://www.iea.org/reports/the-oil-and-gas-industry-in-energy-transitions;

winstgevendheid onder druk te staan. Dit wordt door Shell zelf ook benadrukt: *"Some groups are pressuring certain investors to divest their investments in fossil fuel companies. If this were to continue, it could have a material adverse effect on the price of our securities and our ability to access equity capital markets."*[4] Ook uit een lobby van de fossiele industrie blijkt dat de opkomst van duurzaam beleggen het moeilijker maakt voor de sector om aan kapitaal te komen.[5] Daarmee draagt *divestment* bij aan het beteugelen van de klimaatcrisis.

Tot slot neemt ABP een groot financieel risico door te blijven investeren in een industrie die tot het verleden behoort. Financiële instellingen zoals het IMF en DNB waarschuwen voor de financiële risico's van fossiele investeringen. Als de wereld er in slaagt om kolen, olie en gas in de grond te houden zullen de meerderheid van de reserves van fossiele bedrijven niet gebruikt worden. Deze reserves worden dan 'stranded assets' en verliezen snel aan waarde, met een financieel verlies voor pensioendeelnemers tot gevolg. Met de vooruitzichten van de energietransitie - S&P overweegt de kredietwaardigheid van de oliesector te verlagen - neemt ABP een risico door in deze sector te blijven investeren.[6] **Uit onderzoek van en van de Rijksuniversiteit Groningen blijkt bovendien dat het rendement niet achteruit gaat als investeerders uit fossiel stappen.**[7]

Komend jaar wordt het nieuwe beleggingsbeleid van ABP vastgesteld. **Provincies kunnen een krachtig signaal afgeven door bij ABP, in een (open) brief, aan te dringen op een versneld afscheid van de fossiele industrie.** Een goed voorbeeld is de brief die de Gemeente Groningen stuurde naar ABP.[8] **Daarnaast kunt u IPO oproepen om hier als werkgever een positie in te nemen.** Daarbij kunt u meenemen dat volgens onderzoek van ABP 59 procent van de deelnemers een duurzaam pensioen wil, en 55 procent zelfs mocht dit ten koste gaan van het rendement.[9] U kunt zich gesteund voelen door talloze docenten- en ambtenarenintiatieven die zich inzetten tegen de fossiele investeringen bij ABP.[10]

We hopen dat deze brief de urgentie heeft laten zien om dit thema op te pakken. Voor vragen of meer informatie kunt u contact opnemen met .

Met vriendelijke groet,

Liset Meddens
Directeur Fossielvrij NL

Bijlage: Aanjager of Obstakel? Een analyse van ABP's rol in de energietransitie

---

[4] Shell (2018) Annual Report 2017: https://reports.shell.com/annual-report/2017/servicepages/downloads/files/strategic_report_shell_ar17.pdf

[5] David Sirota, "A New Trump Rule Tries to Help Big Oil Crush the Climate Movement", 6 augustus 2020, https://www.jacobinmag.com/2020/08/climate-crisis-big-oil-trump

[6] https://cleantechnica.com/2021/01/29/sp-warns-oil-majors-a-downgrade-is-coming-wiks/

[7] Plantinga, A. & Scholtens, B. (2020): The financial impact of fossil fuel divestment, https://tinyurl.com/y4ktq46v

[8] Zie de brief van Burgemeester Schuiling van Gemeente Groningen, 5-11-2020: https://tinyurl.com/2fpy3fbn

[9] ABP (2019) Duurzaam en Verantwoord Beleggingsbeleid ABP, https://tinyurl.com/2y2y8axm, pagina 35

[10] Zie bijvoorbeeld deze petitie van waterschappers: https://tinyurl.com/abp-waterschap, en het initiatief https://www.ikwileenschoonpensioen.nl